

**Ilmiy amaliy
jurnal
№ 11 (13)
2025**

**YANGI
O'ZBEKISTON
IQTISODIYOTI**

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali* 11-son 2025 yil

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI
O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI**

YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI

11

ISBN 978-9943-5256-3-4

Toshkent – 2025

MUNDARIJA

Жанназарова Г.К., Кодиржонов Ш., Миркомиллов Д. Инфраструктура экологии: мировой опыт и перспективы для Узбекистана.....	7
Бабаханова Д.Р. Цифровая трансформация промышленности: инновации, которые определяют будущее.....	15
Raxmatullaev A.X. Neft-gaz sanoati korxonalarining samaradorligini oshirishda investitsion faoliyatni takomillashtirish.....	18
Кадилова Д.Ш. Фосфогипс чиқиндисиди асосида олинадиган гипсли боғловчининг техник-иктисодий самарадорлик кўрсаткичлари.....	22
Исраилова Д.К. Иқтисодиётда аёллар бандлигини ташкил этишга назарий қарашлар...	24
Мирсаидова Ш.А. Зарубежный и отечественный опыт повышения эффективности строительных компаний.....	29
Солиева Г.А. Туризм и цифровые технологии.....	35
Қобилов Ш. Янги Ўзбекистоннинг “Яшил” тараққиёт йўли” — хавфсизлик ва фаровонлик омили.....	39
Boboyev A.Ch. Hududlarda agrosanoat majmuasini klaster asosida ishlab chiqarishini tashkil etish	46
Жураханов М.Э. Концептуальные основы устойчивого развития малого бизнеса и предпринимательства Узбекистана.....	50
Ismatov R.O. Sanoat korxonalarida innovatsion faoliyatni boshqarish tizimini samaradorligini oshirish.....	55
Шокирова Г.М. Суть и особенности управления цифровым маркетингом и его значимость для организации бизнес-процессов на промышленных предприятиях.....	60
Anafiyyayev A.M. Makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda sanoat tarmog'i salohiyatining roli.....	65
Mirzayev S.A. O'zbekiston qurilish sanoatida strategik boshqaruv.....	69
Sattikulova G.A. To'qimachilik sanoatini rivojlantirishni hududiy xususiyatlari yuzasidan ilg'or xorij tajribasi.....	72
Ubaydullaev K. Qoraqalpog'iston Respublikasi qishloq xo'jaligida moddiy-texnika resurslaridan foydalanish samaradorligini oshirish zahiralari.....	76
Quvondiqova G.S. “International experience: the interrelationship between industrial investments and economic growth”.....	80
Сапаров И.Ў. Европа иттифоқининг рақамли платформаларни тартибга солиш тажрибаси: Digital Markets Act (DMA) ва Digital Services Act (DSA).....	84
Saidaxmedov N.X. Raqamli texnologiyalar asosida yengil sanoat korxonalarida mehnat unumdorligini oshirish mexanizmlari.....	90
Pardayev T.N., Jo'rayev J.J., Usmonov Sh.E. Bojxona to'lovlaridan beriladigan imtiyozlarning samaradorligini oshirish yo'llari.....	94
Eraliev A.A. Efficient utilization of digitalization to enhance productivity in Uzbekistan's enterprises.....	99
Соҳибназаров А.А. Ўзбекистонда исломий молия тизимининг шаклланиши ва ривожланиш босқичлари: хронологик ёндашув.....	103
Karimova N.Y. Raqamli transformatsiya va mehnat unumdorligi o'sishining iqtisodiy rivojlanishga ta'siri: O'zbekiston misolida empirik tahlil.....	107
Usubjonov Z.V. Bank xizmatlari bozorini rivojlanishda marketing strategiyalaridan foydalanish.....	110
Jo'raboyev H.X. Analysis of economic and financial indicators of small business entities in the construction sector.....	113
Ziyodullaev S.M. Modern approaches to reducing liquidity risk in managing bank passive operations and harmonization with international standards.....	117
Хайдаров Х.У., Рахмонов Д.Р. Молиявий инқироз оқибатлари ва уларни олдини олиш чора-тадбирлари ахамияти.....	120

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali* 11-son 2025 yil

Achilov A.N. Aktuar uslublarning aktualligi.....	125
Berdiyarov B.T. O‘zbekiston tijorat banklari uchun sun’iy intellektga asoslangan kredit riski va likvidlikni boshqarish.....	127
Nishonboyev D.E. Directions for improving the business environment in Uzbekistan.....	132
Юлдашева Г. Основные направления повышения эффективности управления деятельности предприятий оптовой (розничной) торговли.....	136
Jumanazarova G. Investitsion siyosatni amalga oshirishda xorij tajribasi.....	138
Амбарцумян А.А. Некоторые проблемы внедрения возобновляемых источников в генерацию энергии.....	142
Yangiboyev U.A. Chakana savdo tarmoqlarini raqamlashtirish yo‘nalishlari	146
Холматов Б., Абдукаххорова З. Ижтимоий давлат моделлари	150
Mambetjanov Q.Q. Kambag‘allikni qisqartirishda inson kapitali omilidan samarali foydalanish yo‘nalishlari	154
Nigmatova D.Z., Amanov E.G’. Talant management tizimi – inson resurslarini boshqarishda innovatsion yondashuv sifatida	159
Xalmirzayev A.A., Shodiyeva N.H. Agroturizmni rivojlantirishning xalqaro tajribalari va undan O‘zbekistonda foydalanish imkoniyatlari	162
Normurodov X.E., Abduxalilov S.A. O‘zbekiston iqtisodiyotining barqaror o‘shishida inson kapitalining ahamiyati	167
Мусаева Д.Д. Основные принципы и подходы к стратегическому управлению	172
Гайбуллаев Ф. Коррупциядан қарши мурасасиз муҳит яратиш борасида кенг қўламли ислохотлар стратегияси.....	175
Mirzayev B.S. Bank sektorida kredit xavflarini baholashning yangi usullari: PD–LGD–EAD integratsiyalashgan modeli.....	180
Ruzmanov Sh.U. Oziq-ovqat korxonalari mahsulotlari raqobatbardoshligini boshqarish samaradorligini baholash usullari.....	183
Xasanova X.F. Islomiy moliyalashtirishda buxgalteriya hisobi va audit tekshiruvlarini uyg‘unlashtirish.....	187
Baxtohunova D.N. Mijoz - bank uchun emas, bank- mijoz uchun. (Mijozning o‘rniga o‘zingiz o‘tiring...).....	191
Ikromov A.Sh. Yangi O‘zbekistonda oziq-ovqat korxonalarida mahsulot raqobatbardoshligini boshqarish amaliyotini davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash xususiyatlari.....	195
Abdumo‘minov A.A. Sanoat korxonalari raqobatbardoshligiga ta’sir etuvchi omillar.....	200
Murtazayev I.B. Zarafshon mintaqasida agrar salohiyat va qayta ishlash infratuzilmasini rivojlantirishning oziq-ovqat xavfsizligiga ta’siri.....	207
Абдухамидова Ф.Б. Факторы, влияющие на намерение пользователей оформлять цифровые подписки.....	212
Juraev D.A. Sanoat korxonalari ishlab chiqarish samaradorligini oshirish.....	215
Захирова Г.М. Ўзбекистонда тиббий туризмни ривожлантириш масалалари.....	218
Tursunov M.B. Tadbirkorlik risklarining mohiyati, mazmuni va turlari.....	223
Danabekov A.S. Yangi O‘zbekistonda kambag‘allikni qisqartirish - davlat siyosatining ustuvor masalasi sifatida.....	230
Кадырова И.В. Работы особенности регионального туристического кластера.....	233
Ro‘zimatova Sh.B. Xorazmda gastronomik turizmni rivojlantirish.....	237
Doniyev Sh.O’. Global iqtisodiy integratsiya sharoitida to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar jalb qilish: mavjud imkoniyatlar hamda to‘siqlar.....	240
Давлетов Ж.М. Зарубежный опыт управления качеством пассажирских перевозок на железнодорожном транспорте.....	244
Aripov O.A. Sharqda buyuk mutafakkirlarning asarlarida «tadbirkorlik» tushunchasi mohiyatining yoritilishi.....	248
Turebekov A.A. Jahon bozor iqtisodiyotida ishlab chiqarish xarajatlarini tartibga solishning nazariy jihatlar.....	253

faqat katta shaharlarni emas, balki kichik shaharlar va qishloqlarni ham rivojlantirish muhim. Bu strategik yondashuv aholi yashash sifatini oshirish va iqtisodiy o‘sishni barqaror ta’minlashga yordam beradi. Butun dunyoda bo‘lgani kabi, O‘zbekistonda ham qurilish sohasida raqamlashtirish jarayonlari jadallashmoqda. Muhokamalarda quyidagi jihatlar alohida ta’kidlanmoqda: Qonunchilik hujjatlarini raqamlashtirish va qurilish ruxsatnomalarini onlayn olish tizimini kengaytirish. Monitoring, nazorat va hisobotlarda dronlar, sun’iy yo‘ldosh tasvirlari va mobil ilovalardan foydalanish. Pudratchilar, buyurtmachilar va nazorat organlari o‘rtasidagi axborot almashinuvini yagona platforma orqali muvofiqlashtirish. Raqamli transformatsiyaning asosiy maqsadi - shaffoflikni oshirish, korrupsion xavflarni kamaytirish va qurilish jarayonini tezlashtirishdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Goulding, J. S. (2012). Strategic Management in Construction. In Construction Innovation and Process Improvement (pp. 155–179). Wiley-Blackwell. <https://doi.org/10.1002/9781118280294.ch7>
2. Yan S. A SWOT Analysis of Chinese Construction Firms at the International Market, Atlantis Press; 2017, p. 150–3. <https://doi.org/10.2991/msmi-17.2017.34>.
3. Olayiwola K, Perera S, Kagioglou M, Jin X, Sharafi P. PESTEL Analysis of Problems Associated with Adoption of Offsite Construction: A systematic literature review. 2025. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.21031.05284>.
4. Manba O‘zbekiston Respublikasi Milliy Statistika qo‘mitasi Andijon viloyati statistika boshqarmasi saytidan olingan. <https://andstat.uz/uz/rasmiy-statistika/construction-2>

УДК: 338.34

**TO‘QIMACHILIK SANOATINI RIVOJLANTIRISHNI HUDUDIY XUSUSIYATLARI
YUZASIDAN ILG‘OR XORIJ TAJRIBASI**

**ПЕРЕДОВОЙ ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ РАЗВИТИЯ РЕГИОНАЛЬНЫХ
ОСОБЕННОСТЕЙ ТЕКСТИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ**

**ADVANCED FOREIGN EXPERIENCE IN THE DEVELOPMENT OF REGIONAL
FEATURES OF THE TEXTILE INDUSTRY**

Sattikulova Gulnora Axmadxonovna

Andijon davlat texnika instituti Iqtisodiyot kafedrasida katta o‘qituvchisi

Annotatsiya

Mazkur tezisda to‘qimachilik sanoatini rivojlantirishning hududiy xususiyatlari ilg‘or xorij tajribasi asosida tahlil qilingan. Unda sanoat klasterlarini shakllantirish, xomashyo bazasini mahalliyashtirish, logistika infratuzilmasini modernizatsiya qilish va investitsion muhitni yaxshilash kabi omillar alohida ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, Turkiya, Xitoy va Hindiston tajribalari solishtirib, ularning hududiy rivojlanish modellari O‘zbekiston sharoitida qo‘llash imkoniyatlari asoslab beriladi.

Kalit so‘zlar: to‘qimachilik sanoati, hududiy rivojlanish, xorij tajribasi, innovatsiya, raqobatbardoshlik, strategiya.

В данной работе рассмотрены региональные особенности развития текстильной промышленности на основе передового зарубежного опыта. Особое внимание уделено формированию промышленных кластеров, локализации сырьевой базы, модернизации логистической инфраструктуры и улучшению инвестиционного климата. Путём сравнения опыта Турции, Китая и Индии обоснованы возможности применения их региональных моделей развития в условиях текстильной отрасли Узбекистана

Ключевые слова: текстильная промышленность, региональное развитие, зарубежный опыт, инновации, конкурентоспособность, стратегия

This thesis analyzes the regional features of developing the textile industry based on advanced international experience. It highlights key factors such as the formation of industrial clusters, localization of raw material supply, modernization of logistics infrastructure, and improvement of the investment environment. Comparative analysis of Turkey, China, and India demonstrates how their regional development models can be adapted and applied to the conditions of Uzbekistan's textile sector.

Keywords: textile industry, regional development, foreign experience, innovation, competitiveness, strategy

““Hududiy siyosat” atamasi keng tarqalgan bo‘lsa-da hali uning yagona ta’rifi mavjud emas. Bu o‘rinda undan “Hududlarning iqtisodiy rivojlanishini davlat tomonidan tartibga solish” atamasiga sinonim sifatida foydalanamiz, chunki xuddi shunday mazmun G‘arb adabiyotlarida “Hududiy siyosat” atamasiga beriladi” [1].

Turli mualliflar “Hududiy siyosat”ga turlicha ta’rif berishadi. M.V.Stepanov tahriri ostidagi o‘quv qo‘llanmada aytilishicha, “Hududiy siyosat – davlat iqtisodiy siyosatining muhim tarkibiy qismi. U o‘z ichiga ham markaziy (respublika), ham mahalliy hokimiyat organlari tomonidan amalga oshiriladigan hamda ishlab chiqarish kuchlarini joylashtirish jarayonlarini tartibga solishga qaratilgan turli hil qonunchilik, ma’muriy va iqtisodiy tadbirlar majmuasini oladi” [2].

Aytish mumkinki, “Hududiy siyosat”ning ta’riflari ko‘p. Ularni umumlashtirgan holda aytish mumkinki, Hududiy siyosat markaziy (respublika) hokimiyat organlarining Hududlar ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga har tomonlama ta’sir ko‘rsatish maqsadidagi xatti harakatidir. Jumladan, Hudud siyosati hamda sanoat siyosati tushunchalariga to‘xtalib o‘tish mavzuning yanada dolzarbligini ifodalaydi” [3].

Sanoat siyosati iqtisodiy siyosatning bir qismi hisoblanadi. Iqtisodiy adabiyotlarda sanoat siyosatining juda ko‘plab ta’riflari mavjud bo‘lib, ularning aksariyatida sanoat siyosatiga biznes uchun qulay sharoitlar hamda faoliyat turlari yoki alohida tarmoqlarda barqaror rivojlanishni ta’minlash uchun ijtimoiy va ishlab chiqarish infratuzilmalarini yaratish siyosati deb ta’rif beriladi.

Jumladan, “jahon banki mutaxassislari sanoat siyosatini barqaror o‘rishni ta’minlash maqsadida ishlab chiqarish tuzilmalarini o‘zgartirish bo‘yicha davlatning faoliyati ekanligini ta’kidlaydilar. Lin va Chang esa sanoat siyosatiga yangi ishlab chiqarishni yaratish, xususiyl sektorni qo‘llab - quvvatlash, raqobat ustunliklaridan foydalanish yo‘nalishi deb o‘rgangan” [4].

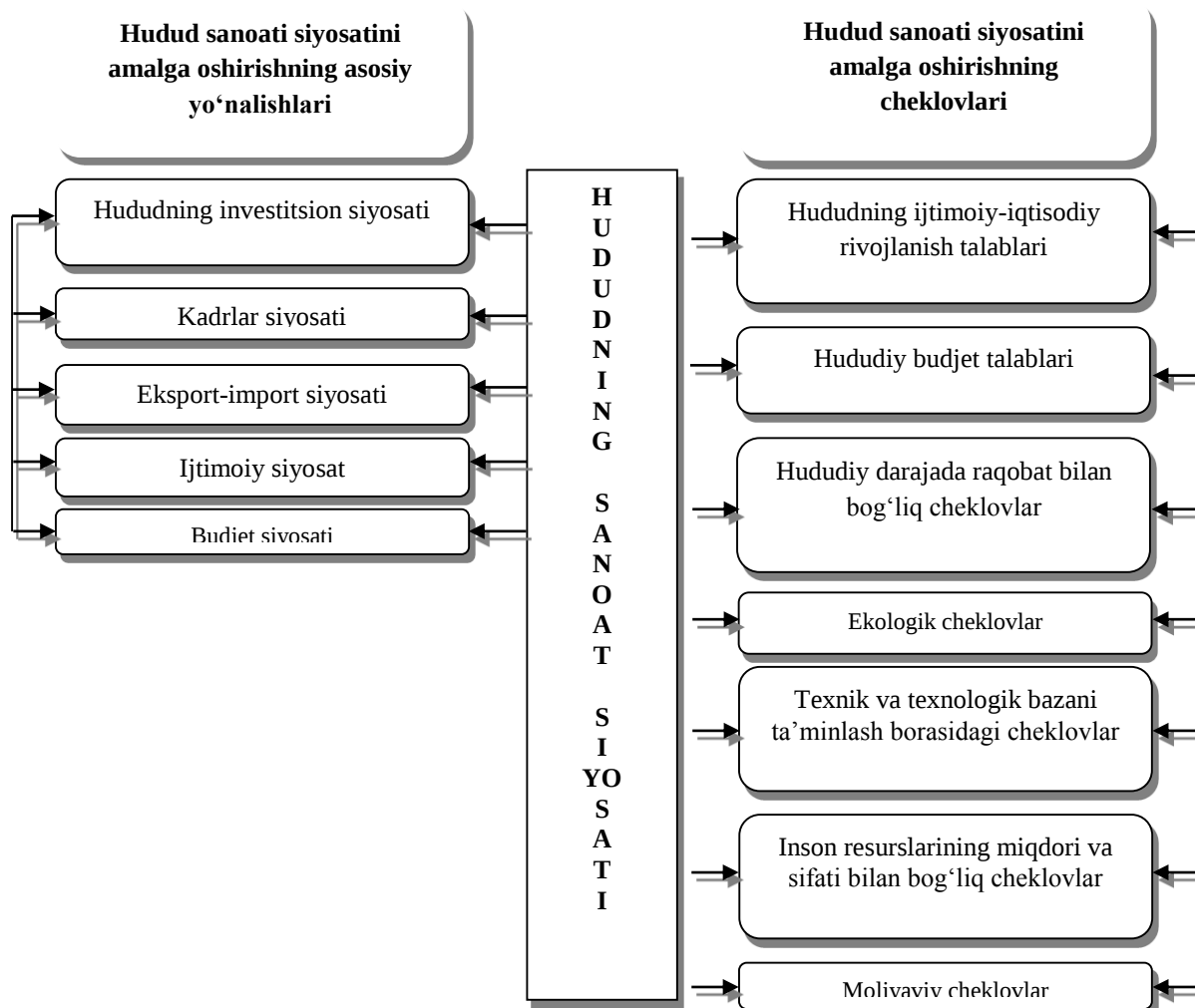
“A.G.Polozyukning ta’rifiga ko‘ra, sanoat siyosati - milliy iqtisodiyotni rivojlantirish borasida davlat strategiyasining muhim vositasi bo‘lib, u xo‘jalik subyektlari bilan davlat munosabatlarini optimallashtirish, hamda iqtisodiy va ijtimoiy yo‘nalishdagi bozor mexanizmlarini tartibga solish (tarmoq, tarmoqlararo va hududiy)ni nazarda tutadi” [5]. H.R.Hamroyevning fikricha- sanoat siyosati bu milliy manfaatlar nuqtai nazaridan biznes rivojini rag‘batlantirish asosida iqtisodiyotning raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan davlatning chora-tadbirlari shaklida tushunish mumkin. A.V.Vaxabov, Sh.X.Xajibakiyev, N.G.Muminovlar “Xorijiy investitsiyalar” nomli o‘quv qo‘llanmasida “Sanoat siyosati - bu ishlab chiqarishning o‘rishiga, fan - texnika yutuqlarini ishlab chiqish va joriy etishga, iqtisodiyotning tarmoq tarkibini yaxshilashga va tayyor mahsulot eksportini rivojlantirishga qaratilgan davlatning uzoq muddatli chora - tadbirlar majmuidir” [6]. Davlatning sanoat siyosatida hududiy sanoat siyosati alohida o‘rin tutadi va u mamlakat sanoat siyosatining bir qismi hisoblanadi.

Hududiy sanoat siyosati hududning sanoat salohiyatini rivojlantirish borasidagi kompleks iqtisodiy, huquqiy va tashkiliy chora-tadbirlar tizimi bo‘lib, mazkur siyosat hududlarda raqobatbardosh sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishni ta’minlashga asosiy e’tiborini qaratadi. Shuningdek, hududiy sanoat siyosati hududning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish sur’atini, uning budjet hajmini, ichki raqobat muhiti xarakterini, ekologik holatini, resurs salohiyatini, infratuzilmaning rivojlanganligini, energiya ta’minoti hamda muayyan hududning investitsion siyosatini belgilaydi.

Hudud sanoati siyosatini amalga oshirishning asosiy yo‘nalishlari va uning talab hamda cheklavlari quyidagi 1-rasmda o‘z aksini topgan bo‘lib, uni amalga oshirish va shakllantirish quyidagilarga yo‘naltirilmog‘i lozim:

-barcha turdagi resurslar, ayniqsa, noyob resurslardan samarali foydalanishni muvofiqlashtirish, bozor mexanizmining kamchiliklarini yumshatish;

-hudud sanoat majmuasining tarmoq tarkibini optimallashtirish, investitsion va innovatsion faoliyatni rag‘batlantirish, kichik sanoat va innovatsion tadbirkorlikni hamda infratuzilmaning rivojlanishini qo‘llab - quvvatlash;

1-rasm. Hudud sanoati siyosatini amalga oshirishning asosiy yo‘nalishlari, uning talab va cheklavlari[7]

-“sanoat tarmoqlarini qo‘llab - quvvatlash va rag‘batlantirish, hududning sanoat salohiyatini va sanoatning raqobatbardoshligini oshirish;

-hudud iqtisodiyotida sanoat sektorining eksport salohiyati rivojlanishini rag‘batlantirish, umumiy eksport hajmida fan sig‘imi yuqori bo‘lgan va tayyor mahsulotlarning ulushini oshirish, import o‘rnini bosuvchi mahsulotlarni kengaytirish”[8].

Takidlash lozimki, hududiy sanoat siyosatining eng asosiy maqsadlaridan biri bu - hududning sanoat salohiyatini to‘la yuzaga chiqarishdan iboratdir. O‘z navbatida, “sanoat salohiyati” murakkab iqtisodiy kategoriya bo‘lib, uning yagona aniq umumqabul qilingan ta’rifi mavjud emas. Biroq, mazkur so‘z lotin tilidan kirib kelgan bo‘lib, “potentia” - kuch degan ma’noni anglatadi.

O.V.Bakanach va K.V.Gauslarning fikricha[9], “hududning sanoat salohiyati hudud korxonalarining raqobatbardosh mahsulotlar ishlab chiqarish va yaratishga bo‘lgan yalpi qobiliyatlaridir. I.X.Sogoyev tushuntirishlariga ko‘ra” [10], “sanoat salohiyati hududdagi sanoat tashkilotlarining resurslardan foydalanish natijadorligining mumkin bo‘lgan maksimal

imkoniyatlarini ifodalovchi umumlashgan miqdoriy bahosidir. Sh.X.Nazarovning fikricha hududning sanoat salohiyatini oshirish asosiy maqsad sifatida, sanoat mahsulotining mehnat unumdorligini oshirish uchun sharoitlar yaratish, ishlab chiqarishni modernizatsiyalash, texnik va texnologik yangilash, hududning ishlab chiqarish infratuzilmasini rivojlantirish hamda hudud sanoatining assortiment bazasini diversifikatsiyalash masalalari esa, uning vazifalari sifatida e’tirof etiladi” [11].

Turkiya, Xitoy va Hindiston to‘qimachilik sanoati hududlarda rivojlanishi uchun yetakchi omillar bo‘lib: klasterlashuv va sanoat parklarini yaratilishi, xomashyo bazasini hududda mahalliyashtirishi, malakali mehnat resurslarini jamlashi, transport va logistika infratuzilmasini yaxshilashi, vertikal integratsiya — bir hududda to‘liq ishlab chiqarish zanjiri barpo etishi, soliq va kredit imtiyozlari orqali investorni jalb qilishi, texnologiya va dizayn markazlarini barpo etishi bo‘lgan. Ushbular asosida xozirda Turkiya davlatida 2023 yil natijalari bo‘yicha to‘qimachilik va xomashyo mahsulotlari eksporti 12,6 mlrd dollarini, Xitoyda to‘qimachilik va kiyim-kechak eksporti 293,64 mlrd AQSh dollarini va Hindistonda 2023-yilda to‘qimachilik eksporti (tekstils va kiyim-kechak): 34 mlrd AQSh dollarini tashkil etgan” [12].

Yuqoridagilardan kelib chiqqan holda, samarali hududiy sanoat siyosati nafaqat hududning sanoat ishlab chiqarish salohiyatini to‘liq ro‘yobga chiqarishga, balki uni klasterlashuv, vertikal integratsiya, logistika infratuzilmasining rivoji, mehnat resurslarining hududiy ixtisoslashuvi va texnologik modernizatsiya kabi omillar asosida yanada samarali tashkil etishga xizmat qiladi. Bunday siyosat hududda mavjud xomashyo bazasini chuqur qayta ishlash, ishlab chiqarish zanjirini bir joyga jamlash, malakali ishchi kuchi va kichik biznes subyektlarini jalb qilish orqali barcha resurs va imkoniyatlarning maksimal safarbar etilishini ta’minlaydi hamda natijada barqaror, raqobatbardosh va yuqori qo‘shimcha qiymat yaratuvchi zamonaviy sanoat tizimining shakllanishiga zamin yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. <http://arm.sies.uz/wp-content/uploads/2023/12/Mintaqaviy-iqtisodiyot.-Darslik.-G.M.Shadieva-va-boshqalar.-Samarqand-2023.pdf> <http://arm.sies.uz/wp-content/uploads/2023/12/Mintaqaviy-iqtisodiyot.-Darslik.-G.M.Shadieva-va-boshqalar.-Samarqand-2023.pdf>
2. Видяпина В.И., Степанова М.В. Регионльная экономика. Основной курс: учеб. под ред. М.: ИНФРА-М, 2010. – 16 с.
3. <http://arm.sies.uz/wp-content/uploads/2023/12/Mintaqaviy-iqtisodiyot.-Darslik.-G.M.Shadieva-va-boshqalar.-Samarqand-2023.pdf> <http://arm.sies.uz/wp-content/uploads/2023/12/Mintaqaviy-iqtisodiyot.-Darslik.-G.M.Shadieva-va-boshqalar.-Samarqand-2023.pdf>
4. Chang H.J., Lin J. Should Industrial Policy in Developing Countries conform Comparative Advantage or Defy it? A debate between Justin Lin and Ha-Joon Chang // Development Policy Review. 2009. No. 27(5).
5. Организация сельскохозяйственного производства (учебник; издание второе, перераб. и доп.) (коллектив авторов; под ред. д-ра экон. наук М.П. Тушканова и д-ра экон. наук А.Ф. Максимова). - "ИНФРА-М", 2021 г.
6. Хамроев Х.Р. Зонал сиёсат: методология, хорижий тажриба ва қўллаш йўналишлари. Монография. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси “Фан” нашриёти. Т.: 2008.- 7 б.
7. Вахабов А.В., Хажибакиев Ш.Х., Муминов Н.Г. Хорижий инвестициялар. Ўқув қўлланма. / и.ф.д., профессор А.В.Вахабовнинг умумий таҳрири остида. - Т.: “Молия”, 2010, 256 б.
8. Textile Industry and Sustainable Development in China <https://ieeexplore.ieee.org/document/5116286>
9. Баканач О.В. Типология регионов РФ по уровню развития промышленного потенциала / О.В. Баканач, К.В. Гаус // Проблемы совершенствования организации производства и управления промышленными предприятиями : межвузовский сборник научных трудов. - 2012. - № 1. - С. 15-21.
10. Цогоев И.Х. Роль государства в формировании и реализации промышленной политики в Северо-Кавказком федеральном округе : автореф. дис. на соиск. уч. ст. канд. экон. наук : 08.00.05 / И. Х. Цогоев. -М, 2012. -29 с.
11. Назаров Ш.Х. Методологические аспекты повышения конкурентоспособности регионов /

UDK: 332.2

**QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO‘JALIGIDA MODDIY-TEXNIKA
RESURLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH ZAHIRALARI**

**РЕСУРСЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ
МАТЕРИАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКИХ РЕСУРСОВ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ
РЕСПУБЛИКИ КАРАКАЛАВРЫ**

**RESOURCES FOR INCREASING THE EFFICIENCY OF THE USE OF MATERIAL AND
TECHNICAL RESOURCES IN AGRICULTURE OF THE REPUBLIC OF
KARAKALPOGASTON**

Ubaydullaev K. Qoraqalpoq davlat universiteti, i.f.d., professor

Annotasiya

Maqolada Orolbuyi ekologik sharoitidagi qishloq xo‘jaligi ishlab shiqarish resurslaridan, shu jumladan moddiy-texnik resurslaridan foydalanishning hozirgi holati va kelajakda samaradorlikni oshirish yullari tahlillar natijasida asoslangan va takliflar berilgan

Kalit so‘zlar: capital, asosiy va aylanma mablaol, energiya ta‘minoti, daromadlar, samaradorlik

В статье анализируется современное состояние использования ресурсов сельскохозяйственного производства, в том числе материально-технических, в экологических условиях Приаралья и на основе результатов анализа даются предложения по повышению эффективности в перспективе.

Ключевые слова: капитал, основные и оборотные средства, энергообеспечение, доход, эффективность.

The article analyzes the current state of the use of agricultural production resources, including material and technical resources, in the ecological conditions of the Aral Sea region and provides suggestions based on the results of the analysis of ways to increase efficiency in the future.

Keywords: capital, fixed and working capital, energy supply, income, efficiency

Qishloq xo‘jaligining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash, qishloq xo‘jaligi korxonalarini asosiy fondlar bilan jihozlash, ulardan oqilona foydalanish mehnat unumdorligini oshirish, ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, barcha sifat ko‘rsatkichlarini yaxshilashning asosidir.

Qishloq xo‘jaligi maqsadlaridagi ishlab chiqarish asosiy fondlari ishlab chiqarish jarayonida eng faol ishtirok etuvchi qismi bo‘lsa, xo‘jaliklarni asosiy fondlar bilan jihozlashning eng muhim ko‘rsatkichlari kapital ta‘minoti va kapital-mehnat nisbati hisoblanadi.

Shu munosabat bilan kapital taklifi va kapital-mehnat nisbatini tahlil qilganda, asosiy qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarish fondlari tarkibini hisobga olish zarur. So‘nggi yillarda mutlaq ko‘rsatkichlar va ularning passiv qismining asosiy fondlari: binolar, inshootlar va uzatish moslamalari tarkibida o‘rish kuzatildi. Shu bilan birga, asosiy fondlarning ayrim turlari, masalan, mashina va uskunalar, transport vositalari va boshqalar bo‘yicha sezilarli pasayish kuzatilmoqda. Moddiy-texnik resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish uchun ularning faol qismini oshirish kerak, ya‘ni. energiya ta‘minoti va ishchi kuchining energiya bilan ta‘minoti.